

Uz sākumlapu>Nauda/naudas prasījumi>Maza apmēra prasības

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [et](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#)

Swipe to change

Igaunija

Maza apmēra prasības

Igaunija

1 Īpaša neliela apmēra prasību procedūra

Procesuālie noteikumi, saskaņā ar kuriem Igaunijas tiesās izskata civillietas, ir paredzēti [Civilprocesa kodeksā \(tsiviilkohtumenetluse seadustik \(TsMS\)\)](#). Ja civillietu izskata saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 861/2007, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, Civilprocesa kodeksa noteikumus par vienkāršotu procedūru piemēro tikai attiecībā uz tiem aspektiem, ko neregulē regula. Lietas saskaņā ar regulu var izskatīt aprīkta tiesa (*maakohus*), kas ir kompetenta atbilstīgi piekrišanai. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 405. pantu, kas regulē vienkāršoto procedūru, tiesas pēc saviem ieskatiem, pamatojoties uz saprātīgiem apsvērumiem, lietu izskatīšanā izmanto vienkāršoto procedūru saskaņā ar vienkāršotiem noteikumiem, ievērojot tikai kodeksā paredzētos vispārīgos procesuālos principus.

1.1 Procedūras darbības joma un prasību robežlielums

Ja civillietu izskata saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 861/2007, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, Civilprocesa kodeksa noteikumus par vienkāršotu procedūru piemēro tikai attiecībā uz tiem aspektiem, ko neregulē regula.

Vienkāršotos procesuālos noteikumus piemēro iekšzemes lietām, kuras attiecas uz lēmumiem par prasījumiem un kuru apmērs nepārsniedz summu, kas atbilst 2000 EUR par pamatprasību un 4000 EUR par pamatprasību kopā ar blakusprasībām.

1.2 Procedūras piemērošana

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 405. panta 3. punktu tiesas var izskatīt lietas saskaņā ar vienkāršotiem noteikumiem, nepieņemot atsevišķu spriedumu par šo faktu. Tiesas pēc saviem ieskatiem, pamatojoties uz saprātīgiem apsvērumiem, izskata prasības saskaņā ar vienkāršotiem noteikumiem, ievērojot tikai vispārīgos procesuālos principus. Vienkāršotā procedūrā tiesa nodrošina, ka tiek ievērotas procesa dalībnieku pamattiesības un brīvības, kā arī būtiskās procesuālās tiesības un ka procesa dalībnieki tiek pēc pieprasījuma uzklausi. Šajā nolūkā nav nepieciešams organizēt tiesas sēdi. Taču procesa dalībnieki ir jāinformē par to tiesībām tikt uzklausi tiesā. Tiesas var vienkāršot procedūru, taču tām nav pienākuma to darīt.

Izskatot prasību vienkāršotā procedūrā, tiesa var:

- protokolēt procesuālās darbības tikai tādā mērā, ko tiesa uzskata par nepieciešamu, un izslēgt tiesības iesniegt iebildumus attiecībā uz protokolli;
- noteikt termiņu, kas atšķiras no tiesību aktos paredzētā termiņa;
- par procesa dalībnieku nolīgtajiem pārstāvjiem atzīt personas, kam tiesību aktos šāda loma nav paredzēta;
- atkāpties no tiesību aktu normām attiecībā uz formālām prasībām par pierādījuma sniegšanu un iegūšanu, kā arī atzīt par pierādījumu citus pierādījuma veidus, kas nav noteikti tiesību aktos, tostarp procesa dalībnieka liecību, kas nav sniegta zem zvēresta;
- atkāpties no tiesību aktu normām attiecībā uz formālām prasībām par procesa dokumentu izsniegšanu un par dokumentu izsniegšanu procesa dalībniekiem, izņemot prasības par dokumentu izsniegšanu atbildētājam;
- atteikties no rakstiskas pirmstiesas procedūras vai tiesas sēdes;
- iegūt pierādījumus pēc savas iniciatīvas;
- izdarīt spriedumu lietā bez aprakstošas un motīvu daļas;
- lietā pieņemto lēmumu noteikt par nekavējoties izpildāmu arī lietās, kuras tiesību aktos nav paredzētas, vai neprasīt nodrošinājumu, ko paredz tiesību akti.

Pieteikumu Eiropas procedūras maza apmēra prasībām uzsākšanai var iesniegt tiesā elektroniskā formātā vai pa pastu. Pieteikumu elektroniskā formātā var iesniegt informācijas sistēmā, kas izveidota šim nolūkam (*E-toimik* — e-dokumentu sistēma: <https://www.e-toimik.ee/>). Lai iesniegtu pieteikumu e-dokumentu sistēmā, persona var pieteikties informācijas sistēmā un veikt tajā darbības, izmantojot tikai Igaunijā izdotu personas apliecību. Elektronisku pieteikumu tiesā var iesniegt arī, nosūtot to pa e-pastu. Igaunijas tiesu kontaktinformācija ir pieejama tiesu tīmekļa vietnē <https://www.kohus.ee>.

Pieteikumam jābūt iesniedzēja parakstītam. Ja pieteikumu iesniedz elektroniskā formātā, iesniedzējam tas jāparaksta elektroniski, vai arī to var iesniegt jebkurā citā līdzvērtīgi drošā veidā, kas nodrošina iespēju identificēt iesniedzēju. Elektronisku pieteikumu var iesniegt arī pa faksu vai jebkurā citā formātā, ko var izgūt rakstiskā formātā, ar nosacījumu, ka tiesā nekavējoties tiek iesniegts rakstiskā dokumenta oriģināls. Ja tiesas spriedums tiek pārsūdzēts, pārsūdzības oriģināls jāiesniedz desmit dienu laikā.

Tiesa pieteikumu vai jebkuru citu procesuālu dokumentu, ko pa e-pastu iesniedzis procesa dalībnieks, var atzīt par atbilstošu, pat ja tas neatbilst prasībām attiecībā uz elektronisko parakstu, ja tiesai nav šaubu par iesniedzēja identitāti un dokumenta iesniegšanu, it īpaši, ja attiecīgais procesa dalībnieks no tās pašas e-pasta adreses jau iepriekš ir iesniedzis dokumentus ar elektronisko parakstu konkrētajā lietā vai ja tiesa ir piekritusi, ka pieteikumus vai citus dokumentus var iesniegt šādā veidā.

Regulas, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, 13. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minēto piekrišanu var darīt zināmu elektroniskā veidā e-dokumentu elektroniskajā informācijas sistēmā (<https://www.e-toimik.ee/>) vai pa e-pastu vai faksu ar iepriekš minētajiem nosacījumiem. Minēto piekrišanu var iesniegt arī tiesā kopā ar Eiropas procedūras maza apmēra prasībām pieteikumu.

Procesuālie dokumenti advokātiem, notāriem, tiesu izpildītājiem, bankrotā pārvaldītājiem un valsts vai vietējās pašvaldības iestādēm jānosūta elektroniski informācijas sistēmā, kas izveidota šim nolūkam. Dokumentu izsniegšana jebkurā citā veidā ir atļauta tikai pamatotu iemeslu dēļ. Vienkāršotā procedūrā pieļaujamās atkāpes no formālajām prasībām attiecībā uz procesuālo dokumentu izsniegšanu, taču šī iespēja jāapsver piesardzīgi. Atkāpes no noteikumiem par procesuālo dokumentu izsniegšanu nav pieļaujamās, izsniedzot paziņojumu par prasību atbildētājiem, kā arī izsniedzot procesa dalībniekiem tiesas nolēmumus.

Valsts nodevas likmi nosaka, pamatojoties uz summu civillietā, ko aprēķina, ņemot vērā naudas summu, kura tiek prasīta. Aprēķinot summu civillietā, pamatprasības summai pieskaita blakusprasības summu. Ja Eiropas procedūras maza apmēra prasībām ietvaros tiek prasīta soda nauda par nokavētu

maksājumu, taču pieteikuma iesniegšanas laikā vēl nav iestājies soda naudas termiņš, soda naudas summai, kas aprēķināta pieteikuma iesniegšanas dienā, pieskaita soda naudas summu, kas atbilst soda naudai par vienu gadu. Valsts nodevas likmi nosaka, pamatojoties uz aprēķināto galīgo summu (summa civillietā), atbilstīgi tabulai, kas iekļauta **Likuma par valsts nodevām (riigilõivuseadus) 1. pielikumā**, saskaņā ar minētā likuma 59. panta 1. punktu. Par pārsūdzības iesniegšanu maksājamās valsts nodevas summa atbilst summai, kas samaksāta, iesniedzot sākotnējo Eiropas procedūras maza apmēra prasībām pieteikumu aprīnķa tiesā, ņemot vērā pārsūdzības apmēru. Iesniedzot tiesas sprieduma pārsūdzību apgabaltiesā (*ringkonnakohus*), valsts nodevas apmērs ir 50 EUR. Iesniedzot kasācijas sūdzību vai tiesas sprieduma pārsūdzību Augstākajā tiesā (*Riigikohus*), ir jāmaksā kasācijas drošības nauda. Kasācijas drošības naudas apmērs, kas jāmaksā, iesniedzot kasācijas sūdzību, ir 1 % no summas civillietā, ņemot vērā pārsūdzības apmēru, taču drošības nauda nav mazāka par 100 EUR un nepārsniedz 3000 EUR. Kasācijas drošības naudas apmērs, ko maksā, pārsūdzot tiesas spriedumu, ir 50 EUR. Valsts nodevas un kasācijas drošības naudu par darbībām saistībā ar lietas izskatīšanu tiesā iemaksā šādos Finanšu ministrijas bankas kontos:

SEB Bank: norēķinu konts EE571010220229377229 (SWIFT: EEUHEE2X)

Swedbank: norēķinu konts EE062200221059223099 (SWIFT: HABAE2X)

Luminor Bank: norēķinu konts EE221700017003510302 (SWIFT: NDEAEE2X)

Ja spriedums, kas izdarīts Eiropas procedūras maza apmēra prasībām ietvaros un kas ir stājies spēkā, netiek pildīts labprātīgi, personai, kas vēlas panākt sprieduma piespiedu izpildi, jāvēršas pie **tiesu izpildītāja**, lai sāktu izpildes procedūru.

Saskaņā ar 21. panta 2. punkta b) apakšpunktu spriedums, kas pieņemts tiesvedībā saskaņā ar regulu, ir izpildāms Igaunijā tikai tādā gadījumā, ja tas sagatavots igauņu vai angļu valodā vai ja spriedumam ir pievienots tā tulkojums igauņu vai angļu valodā. Ja spriedums, kas pieņemts Eiropas procedūras maza apmēra prasībām ietvaros, tiek pārsūdzēts, regulas 23. pantā noteiktos pasākumus veic apgabaltiesa, kurā pārsūdzība iesniegta. Ja tiek taisīts aizmugurisks spriedums un ja tiek iesniegts lūgums atlikt aizmuguriska sprieduma izpildi saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 415. pantu, pieteikums attiecībā uz darbībām jāiesniedz tiesā, kurā izskata lūgumu.

Ja pārsūdzība vēl nav iesniegta, regulas 23. pantā noteiktās darbības veic tiesa, kas pieņēmusi lēmumu. Regulas 23. panta c) punktā noteiktās darbības var veikt aprīnķa tiesa, kuras piekritības teritorijā izpildes darbības tiek veiktas vai būtu jāveic.

Izpildes procesa kodeksa (*täitemenetluse seadustik*) 46. pantā noteiktajos gadījumos izpildes procedūras var pārtraukt ne tikai tiesa, bet arī tiesu izpildītājs, kas procedūras īsteno.

1.3 Veidlapas

Vienkāršotajās procedūrās valsts mērogā netiek izmantotas standarta veidlapas.

1.4 Advokāta palīdzība

Ja personu tiesvedībā pārstāv nolīgts pārstāvis, parasti tam ir jābūt ieguvušam vismaz valsts atzītu maģistra grādu tiesību zinātnē, līdzvērtīgu kvalifikāciju Igaunijas Republikas Izglītības likuma (*Eesti Vabariigi haridusseadus*) 28. panta 22. punkta nozīmē vai līdzvērtīgu ārzemēs iegūtu kvalifikāciju. Taču vienkāršotā procedūrā tiesa var atļaut kā pārstāvim piedalīties personai, kas minētajām prasībām attiecībā uz izglītību neatbilst, bet tiesas skatījumā ir kompetenta pārstāvēt citu personu tiesā. Īpašos noteikumus, kas attiecas uz vienkāršoto procedūru, piemēro tikai pirmās instances tiesvedībā aprīnķa tiesās. Aprīnķa tiesas atzīts nolīgts pārstāvis, kurš neatbilst izglītības prasībām, nevar veikt procesuālas darbības apgabaltiesā vai Augstākajā tiesā. Pārstāvja dalība lietā neliedz personīgi piedalīties lietas izskatīšanā procesa dalībniekam, kuram ir aktīva tiesībspēja civilprocesā. Pārstāvja rīcība un zināšanas ir uzskatāmas par līdzvērtīgām procesa dalībnieka rīcībai un zināšanām.

Ja tiesa konstatē, ka fiziska persona, kura ir procesa dalībniene, nespēj pati aizsargāt savas tiesības vai ka tās būtiskas intereses var netikt pietiekami aizsargātas bez advokāta palīdzības, tiesa attiecīgajai personai izskaidro iespēju saņemt valsts juridisko palīdzību.

Juridisko palīdzību sniedz saskaņā ar noteikumiem par palīdzību tiesvedībā, kas izklāstīti Civilprocesa kodeksā (180.ff pants), un atbilstīgi procedūrai, kas noteikta Likumā par valsts nodrošinātu juridisko palīdzību (*riigi õigusabi seadus*). Valsts nodrošināto juridisko palīdzību piešķir, pamatojoties uz personas iesniegumu.

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību piešķir fiziskai personai, kas, iesniedzot iesniegumu par valsts nodrošināto juridisko palīdzību, dzīvo Igaunijas Republikā vai citā ES dalībvalstī vai ir Igaunijas Republikas vai citas ES dalībvalsts pilsonis. Dzīvesvietu nosaka, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 62. pantu. Citām fiziskām personām juridisko palīdzību piešķir tikai tad, ja tas izriet no Igaunijai saistošām starptautiskajām tiesībām.

Puse civilprocesā iesniegumu par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības saņemšanu iesniedz tiesā, kas izskata lietu, vai tiesā, kas būtu kompetenta izskatīt lietu.

Fiziska persona var saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību, ja brīdī, kad šai personai juridiskā palīdzība ir nepieciešama, tā nespēj segt izdevumus par kompetenta jurista pakalpojumiem savas finansiālās situācijas dēļ vai ja šī persona var par juridiskajiem pakalpojumiem norēķināties tikai daļēji vai ar periodiskiem maksājumiem, vai ja personas finansiālā situācija pēc juridisko pakalpojumu apmaksāšanas neļauj nodrošināt pamata iztikas vajadzības. Juridisko palīdzību fiziskai personai nepiešķir šādos gadījumos:

- 1) ja tiek uzskatīts, ka procesuālo izmaksu apmērs nav tāds, ka divkārt tiek pārsniegti juridiskās palīdzības prasītāja vidējie mēneša ienākumi, ko aprēķina, pamatojoties uz vidējiem mēneša ienākumiem pēdējos četros mēnešos līdz pieteikuma iesniegšanai, atskaitot nodokļus un obligātos apdrošināšanas maksājumus, summas, kas noteiktas uzturēšanas pienākuma izpildei saskaņā ar tiesību aktiem, un saprātīgus izdevumus par mājokli un transportu;
- 2) ja persona, kura pieprasa juridisko palīdzību, spēj segt procesuālos izdevumus no esošajiem aktīviem, ko bez būtiskām grūtībām var realizēt un pret ko var vērst samaksas prasījumu saskaņā ar tiesību aktiem;
- 3) ja tiesvedība ir saistīta ar personas, kura lūdz palīdzību tiesvedībā, saimniecisko vai profesionālo darbību un neskar personas tiesības, kas nav saistītas ar personas saimniecisko vai profesionālo darbību. Šos noteikumus nepiemēro, ciktāl tie izslēdz iespēju palīdzību tiesvedībā sniegt fiziskām personām saistībā ar pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no valsts nodevas par vērsanos tiesā vai par pārsūdzības iesniegšanu, ja tiesvedība ir saistīta ar personas, kura lūdz palīdzību tiesvedībā, saimniecisko vai profesionālo darbību un nav saistīta ar personas tiesībām, kas neattiecas uz tās saimniecisko vai profesionālo darbību.

1.5 Pierādījumu iegūšanai piemērojamie noteikumi

Vienkāršotajā procedūrā tiesa var atkāpties no tiesību aktu normām attiecībā uz formālām prasībām par pierādījuma sniegšanu un iegūšanu, kā arī atzīt par pierādījumu citus pierādījuma veidus, kas nav noteikti tiesību aktos (piemēram, procesa dalībnieka liecību, kas nav sniegta zem zvēresta). Atšķirībā no parastās procedūras vienkāršotajā procedūrā tiesa var iegūt pierādījumus arī pēc savas iniciatīvas. Taču jānodrošina, lai tiesas darbības neradītu negatīvu ietekmi uz pušu vienlīdzību tiesas priekšā. Fakti, saistībā ar kuriem tiesa iegūst pierādījumus, ir savlaicīgi jādara zināmi tiesai.

Pierādījumu iegūšanas noteikumi ir izklāstīti Civilprocesa kodeksa 25. nodaļā. Tiesvedībā katrai pusei ir pienākums pierādīt faktus, uz kuriem balstās tās prasījumi un iebildumi, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Ja tiesību aktos nav noteikts citādi, puses var vienoties par tādu pierādīšanas pienākuma sadali, kas atšķiras no tiesību aktos noteiktās, kā arī var vienoties par noteiktu pierādījumu veidu, kas nepieciešams noteikta fakta pierādīšanai. Pierādījumus iesniedz procesa dalībnieki. Tiesa var ierosināt, lai procesa dalībnieki iesniegtu papildu pierādījumus. Ja procesa dalībnieks vēlas iesniegt pierādījumus, taču nevar to izdarīt, tas var lūgt tiesai iegūt šos pierādījumus. Procesā dalībniekam, kas nodrošina pierādījumu vai pieprasa pierādījuma iegūšanu, ir jāpamato,

Ja pierādījumi iegūstami ārpus tiesas, kas izskata lietu, piekrišanas teritorijas, tiesa pieprasījuma vēstulē var dot rīkojumu veikt procesuālās darbības tiesai, kuras piekrišanas teritorijā pierādījumus var iegūt. Pieprasījuma vēstulē norādītā prasība tiek izpildīta saskaņā ar kārtību, kas nodibināta ar vēstuli pieprasītās procesuālās darbības izpildei. Procesa dalībniekiem tiek paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu; taču procesa dalībnieka neierašanās neliedz nodrošināt pieprasījuma vēstules izpildi. Procesuālo darbību protokoli un pierādījumi, kas iegūti saskaņā ar pieprasījuma vēstuli, tiek nekavējoties nosūtīti tiesai, kas izskata lietu. Ja laikā, kad tiesa veic procesuālās darbības pierādījumu iegūšanai, pamatojoties uz pieprasījuma vēstuli, rodas strīds, ko šī tiesa nevar atrisināt, taču iespēja iegūt pierādījumus ir atkarīga no strīda atrisināšanas, strīdu atrisina tiesa, kas izskata pamatlietu. Ja tiesa, kas izpilda pieprasījuma vēstules prasību, konstatē, ka būtu pamatoti nodot pierādījuma iegūšanas pienākumu citai tiesai, lai lieta tiktu izskatīta pilnvērtīgāk, tad šī tiesa šajā sakarā iesniedz pieprasījumu šai citai tiesai un informē par to procesa dalībniekus.

Puse, kas iesniedz pierādījumus vai pieprasa pierādījumu iegūšanu, var atteikties no pierādījuma un atsaukt to tikai ar pretējās puses piekrišanu, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

Tiesas izdevumi ietver valsts nodevu, nodrošinājumu un tiesvedībai būtiskus izdevumus. Tiesvedībai būtiski izdevumi ir šādi: a) izdevumi, kas saistīti ar lieciniekiem, ekspertiem, tulkiem un tulkotājiem, kā arī personu, kas procesā nepiedalās, izdevumi, kuri radušies saistībā ar pārbaudēm saskaņā ar Tiesu ekspertīzes likumu (*kohtuekspertisiseadus*) un kuri jākompensē; b) izdevumi, kas saistīti ar dokumentāru un fizisku pierādījumu iegūšanu; c) izdevumi, kas tiesai radušies saistībā ar pārbaudēm, tostarp ceļa izdevumi; d) izdevumi, kas saistīti ar procesuālo dokumentu izsniegšanu un nosūtīšanu ar tiesu izpildītāja starpniecību vai ārvalstīs, vai Igaunijas Republikas pilsoniem, kas dzīvo ārvalstīs; e) izdevumi, kas saistīti ar procesuālo dokumentu sagatavošanu;

f) izdevumi, kas saistīti ar civillietas summas noteikšanu. Ārpusietas izdevumi cita starpā ir: a) izdevumi, kas saistīti ar procesa dalībnieku pārstāvjiem; b) ceļa, pasta, saziņas, uzturēšanās un līdzīgas procesa dalībnieku izmaksas, kas radušās saistībā ar tiesvedību; c) procesa dalībnieku nesaņemtā alga vai atalgojums vai citi nesaņemti pastāvīgie ienākumi; d) izdevumi saistībā ar pirmstiesas procesu saskaņā ar tiesību aktiem, izņemot, ja prasība ir iesniegta vairāk nekā sešus mēnešus pēc pirmstiesas procesa pabeigšanas; e) atlīdzība tiesu izpildītājam par prasības nodrošināšanu, kā arī izdevumi, kas saistīti ar sprieduma par prasības nodrošinājumu izpildi; f) atlīdzība tiesu izpildītājam par procesuālo dokumentu izsniegšanu; g) atlīdzība tiesu izpildītājam par Eiropas apklāšanas rīkojuma izpildi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 655/2014 un Eiropas apklāšanas rīkojuma izpildes izdevumi, kā arī nodeva Tiesu izpildītāju un bankrota pārvaldītāju palātai (*Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda*) par pieprasījuma iegūt informāciju, kas iesniegts, pamatojoties uz minēto rīkojumu, izskatīšanu; h) izdevumi, kas saistīti ar iesnieguma izskatīšanu par palīdzību tiesvedībā saistībā ar procesa izdevumu segšanu; i) izdevumi saistībā ar dalību samierināšanas procedūrā, ja tiesa pusēm ir uzlikusi pienākumu piedalīties šādā procedūrā. Puses juridiskā pārstāvja procesuālie izdevumi tiek segti atbilstīgi noteikumiem, ko piemēro attiecībā uz puses procesuālo izdevumu atlīdzināšanu. Lietās, kurās prasība ir apmierināta daļēji, puses sedz procesuālos izdevumus vienlīdzīgās daļās, izņemot gadījumu, ja tiesa procesuālos izdevumus sadala proporcionāli apmēram, kādā prasība tika apmierināta, vai nolēm, ka procesuālos izdevumus daļēji vai pilnībā jāsedz katrai pusei pašai. Procesuālo izdevumu dalījumu norāda galīgajā lēmumā. Izdevumu apmēru nosaka saskaņā ar noteikumiem par procesuālo izdevumu apmēra noteikšanu vai nu galīgajā lēmumā, kas pieņemts par strīda būtību, vai arī atsevišķā spriedumā, ko pieņem pēc tam, kad stājies spēkā galīgais lēmums par strīda būtību.

1.9 Iespēja iesniegt pārsūdzību

Aprīnķa tiesa spriedumā, kas pieņemts vienkāršotā kārtībā izskatītā lietā, var norādīt, ka tā piešķir atļauju spriedumu pārsūdzēt. Aprīnķa tiesa piešķir atļauju, ja tā uzskata, ka apelācijas tiesas lēmums ir vajadzīgs, lai noskaidrotu tās viedokli par tiesību normām. Spriedumā nav jānorāda pārsūdzības iespējas pamatojums.

Vienkāršotā procedūrā pieņemta sprieduma slēdziena daļā tiesa norāda arī sprieduma pārsūdzības kārtību un termiņu. Apgabaltiesa var izskatīt pārsūdzību, kas iesniegta vienkāršotā kārtībā izskatītā lietā, neatkarīgi no aprīnķa tiesas atļaujas spriedumu pārsūdzēt, un pārsūdzību var iesniegt neatkarīgi no aprīnķa tiesas atļaujas. Ja aprīnķa tiesa nedod atļauju iesniegt pārsūdzību, apgabaltiesa var izskatīt pārsūdzību, ja pastāv iespēja, ka aprīnķa tiesas spriedumu ir ietekmējusi acīmredzama kļūda tiesību aktu piemērošanā vai faktu konstatācijā. Apgabaltiesa var noraidīt apelācijas sūdzību par nelielu summu, taču tikai tādā gadījumā, ja aprīnķa tiesas spriedums, visticamāk, ir pareizs un lietas pārsūdzības turpmāka izskatīšana būtu tikai lieka laika tērēšana un radītu nevajadzīgas izmaksas. Apgabaltiesa nedrīkst noraidīt apelācijas sūdzību, pamatojoties tikai uz to, ka lieta tikusi izskatīta vienkāršotā procedūrā. Lietas puse vai trešā puse ar neatkarīgu prasījumu var pirmās instances tiesas spriedumu, kas pieņemts Eiropas procedūrā maza apmēra prasībām, pārsūdzēt apgabaltiesā, kuras piekritībā ir aprīnķa tiesa, kas pieņēmusi pārsūdzēto spriedumu. Trešā puse bez neatkarīga prasījuma var iesniegt pārsūdzību, ja tā nav pretrunā pārsūdzībai, ko iesniedz prasītājs vai atbildētājs, kuru atbalstot trešā puse piedalās procesā. Uz trešo pusi attiecas tādi paši noteikumi par pārsūdzības iesniegšanu vai citām procesuālām darbībām, kādus piemēro prasītājam vai atbildētājam, kuru atbalstot trešā puse piedalās procesā. Pārsūdzību nevar iesniegt, ja abas puses tiesā ir iesniegušas lūgumrakstu, ar ko atsakās no savām tiesībām spriedumu pārsūdzēt.

Pārsūdzību var iesniegt 30 dienās pēc sprieduma oficiālas izsniegšanas apelācijas iesniedzējam, taču ne vēlāk kā piecus mēnešus no dienas, kad ticis publicēts pirmās instances tiesas spriedums.

Ja pārsūdzības iesniegšanas periodā lietā tiek pieņemts papildu spriedums, arī sākotnējā sprieduma pārsūdzības termiņa laika atskaite sākas dienā, kad ir pasludināts papildu spriedums. Ja spriedums bez aprakstošās daļas vai motīvu daļas tiek papildināts ar izlaisto daļu, pārsūdzības iesniegšanas termiņa atskaite sākas no jauna dienā, kad tiek izsniegts pilnais spriedums.

Pārsūdzības iesniegšanas termiņu var saīsināt vai pagarināt par laikposmu līdz pieciem mēnešiem pēc sprieduma publicēšanas, ja puses panāk attiecīgu vienošanos un par to informē tiesu.

Pārsūdzībā var norādīt tikai to, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pretrunā tiesību normām, vai arī norādīt, ka, pamatojoties uz apstākļiem un pierādījumiem, kas jāņem vērā pārsūdzības procedūrā, jātaisā spriedums, kas atšķiras no pirmās instances tiesas sprieduma.

Cita starpā pārsūdzībā norāda šādu informāciju: 1) tās tiesas nosaukums, kas pieņēmusi pārsūdzēto spriedumu, sprieduma datums un civillietas numurs; 2) pārsūdzības iesniedzēja skaidri izteikts lūgums, kurā noteikts, kādā mērā pārsūdzības iesniedzējs apstrīd pirmās instances tiesas spriedumu, kā arī aprakstīts apgabaltiesas lēmums, ko pārsūdzības iesniedzējs prasa; 3) pārsūdzības pamatojums; 4) pārsūdzētā sprieduma izsniegšanas laiks.

Pārsūdzības pamatojumā norāda šādu informāciju: 1) tiesību norma, ko pirmās instances tiesa ir pārkāpusi spriedumā vai taisot spriedumu, vai fakts, ko pirmās instances tiesa ir konstatējusi nepareizi vai nepietiekamā mērā; 2) tiesību normu pārkāpuma iemesls vai fakta nepareizas vai nepietiekamas konstatēšanas iemesls; 3) atsauce uz pierādījumiem, ko pārsūdzības iesniedzējs vēlas iesniegt, lai pierādītu katru izklāstīto faktu.

Dokumentāri pierādījumi, kas nav iesniegti pirmās instances tiesā un ko pārsūdzības iesniedzējs lūdz tiesai pieņemt, tiek pievienoti pārsūdzībai. Ja kā pārsūdzības iesniegšanas iemesls ir minēti jauni fakti un pierādījumi, pārsūdzībā jāizklāsta, kādēļ šie fakti un pierādījumi nav iesniegti pirmās instances tiesā. Ja pārsūdzības iesniedzējs vēlas, lai tiesa uzklausa liecinieku vai iegūst procesa dalībnieka liecību zem zvēresta, vai organizē eksperta novērtējumu vai pārbaudi, pārsūdzībā jāiekļauj attiecīga norāde, kā arī jāizklāsta, kādēļ tas nepieciešams. Šādā gadījumā pārsūdzībā jānorāda liecinieku vai ekspertu vārds, uzvārds un adrese, kā arī viņu kontaktinformācija, ja tāda ir zināma.

Ja pārsūdzības iesniedzējs vēlas, lai lieta tiktu izskatīta tiesas sēdē, pārsūdzības iesniedzējs to norāda pārsūdzībā. Pretējā gadījumā tiek uzskatīts, ka pārsūdzības iesniedzējs piekrīt lietas iztiesāšanai rakstiskā procedūrā.

Ja tiesa ir pieņēmusi spriedumu bez aprakstošās daļas vai motīvu daļas, aprīnķa tiesa desmit dienu laikā pēc sprieduma nodošanas jāinformē par nodomu spriedumu pārsūdzēt. Tad tiesa rakstiskā procedūrā spriedumu papildina ar izlaistajām daļām. Ja spriedumā tiek iekļautas izlaistās daļas, pārsūdzības iesniegšanas termiņa atskaite sākas no jauna dienā, kad tiek izsniegts papildinātais spriedums. Pārsūdzības procesa dalībnieks var pārsūdzēt apgabaltiesas spriedumu Augstākajā tiesā, ja apgabaltiesa ir būtiski pārkāpusi procesuālos noteikumus vai nepareizi piemērojusi materiālo tiesību normas. Trešā puse bez neatkarīga prasījuma var spriedumu pārsūdzēt kasācijas instancē saskaņā ar Civilprocesa kodeksa noteikumiem.

Kasācijas sūdzību nevar iesniegt, ja abas puses tiesā ir iesniegušas lūgumrakstu, ar ko atsakās no savām tiesībām spriedumu pārsūdzēt.

Kasācijas sūdzību var iesniegt 30 dienās pēc sprieduma oficiālas izsniegšanas kasācijas sūdzības iesniedzējam, taču ne vēlāk kā piecus mēnešus no dienas, kad publicēts apgabaltiesas spriedums.

Lai pieprasītu sprieduma pārskatīšanu saskaņā ar 18. pantu, aprīnķa tiesā, kurā izskatīts pieteikums, ir jāiesniedz iesniegums ar lūgumu atlikt aizmugurisko spriedumu. Iesniegums par aizmuguriska sprieduma atlikšanu aprīnķa tiesā, kas pieņēmusi aizmugurisko spriedumu, jāiesniedz 30 dienu laikā pēc aizmuguriskā sprieduma pasludināšanas. Ja aizmugurisks spriedums tiek pasludināts ar publisku paziņojumu, lūgums atlikt aizmugurisko spriedumu jāiesniedz 30 dienu laikā pēc dienas, kad atbildētājs uzzinājis par aizmuguriskā sprieduma pieņemšanu, vai pēc dienas, kad uzsāktas aizmuguriskā sprieduma izpildes procedūras.

Lapa atjaunināta: 16/12/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.